

16.09.2021 р.

№ 4

засідання Комітету з біоетики

Інституту (в online форматі)

Головуючий: д.мед.н., проф. Компанієць А. М. (голова Комітету).

Секретар: Пушкова Є. М. (секретар Комітету, зав. відділу науково-технічної інформації).

Присутні: к.б.н., с.н.с. Рєпіна С. В. (заст. голови Комітету, с.н.с. відд. кріобіофізики), к.мед.н. Чиж М. О. (член Комітету, зав. відділу кріомедицини), к.б.н. Луценко Д. Г. (член Комітету, секретар відповідальний редакції журналу «Проблеми кріобіології і кріомедицини»). Бацунова Л. В. (член Комітету, завідувачка віварію)

Порядок денний:

Проведення біоетичної експертизи матеріалів, наданих до Комітету заявниками: Побеленським К. О. та Гладких Ф. В., які планують проходження попереднього захисту дисертаційних робіт.

1.1.СЛУХАЛИ: заявника – аспіранта відділу кріоендокринології Побеленського Костянтина Олеговича, який надав для проведення біоетичної експертизи первинні матеріали і дисертаційну роботу «Кріодеструкція щитоподібної залози з дифузною гіперплазією на фоні артеріальної гіпертензії (експериментальне дослідження)», поданої до проходження попередньої експертизи на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю «222 – Медицина». Строк виконання 2017-2021 рр.

До розгляду надані наступні матеріали:

1. Первинна документація (протоколи експериментів);
2. Дисертація.

Зокрема відмічалось, що експерименти проводилися на щурах, що утримувалися у стандартних умовах віварію ІПКіК НАН України. Було зазначено, що в роботі використовували хірургічний метод – для кріоабляції та резекції тканини щитовидної залози, контактної термометрії – для оцінки температурних змін у зразку під час охолодження-нагрівання, імуноферментного аналізу – для визначення рівню гормонів Т3, Т4 та ТТГ, біохімічного аналізу – для визначення рівню сечовини, білірубіну, креатиніну, амінотрансфераз (АЛТ та АСТ), методу імуногістохімії – для вивчення ступеню проліферативної активності у тканині щитовидної залози, гістологічного методу та морфометричного аналізу – для кількісного аналізу морфологічних змін у тканинах щитовидної залози, печінки, селезінки, серця та нирок, світлової мікроскопії – для вивчення морфологічних особливостей тканини щитовидної залози. Тварини під час експериментів були наркотизовані. Евтаназія проведена гуманним способом.

1.1. ПОСТАНОВИЛИ: проведена біоетична експертиза матеріалів, наданих до Комітету заявником – аспірантом Побеленським Костянтином Олеговичем, дозволяє зробити висновок про те, що експерименти науково обґрунтовані, виконані на тваринах за прийнятими методиками, що були розглянуті Комітетом з біоетики при ІПКіК НАНУ. Всі маніпуляції з тваринами проведені відповідно до «Загальних принципів експериментів на тваринах», схвалених І Національним конгресом з біоетики (20.09.04 р.) та узгоджених з положеннями «Європейської Конвенції про захист хребетних тварин, що використовуються для експериментальних та інших наукових цілей» (ETS 123 (1986), не суперечать Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження» (2006, ст. 26). Всі експерименти з біоматеріалом в цілому відповідають діючому законодавству України, вітчизняним та міжнародним біоетичним нормам.

1.2. СЛУХАЛИ: заявника – аспіранта відділу експериментальної кріомедицини Гладких Федора Володимировича, який надав для проведення біоетичної експертизи первинні матеріали і дисертаційну роботу за темою «Застосування кріоекстракту плаценти для

корекції ульцерогенної дії нестероїдних протизапальних засобів (експериментальне дослідження)», поданої до проходження попередньої експертизи на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю «222 Медицина». Науковий керівник: к.мед.н. Чиж М. О. Строки виконання 2019–2021 рр.

До розгляду надані наступні матеріали:

1. Первинна документація (протоколи експериментів);
2. Дисертація.

Заявник доповів про виконання експериментальних досліджень на тваринах при виконанні своєї дисертаційної роботи. Було відмічено, що експериментальні дослідження *in vivo* були проведені на 546 нелінійних лабораторних щурах – самцях масою 200–220 г та 70 мишах, масою 20–22 г які утримувалися в умовах віварію ПІКіК НАН України. До початку експерименту щури впродовж 14 діб перебували в умовах карантину, після чого проводилась рандомізація на групи по 7 особин в кожній із подальшим утриманням в умовах стандартного водно-харчового раціону. Гостру індометацин-індуковану езофагогастроентероколонопатію відтворювали шляхом одноразово внутрішньошлункового введення щурам індометацину в дозі 60 мг/кг. Гостру диклофенак натрій-індуковану гастропатію відтворювали шляхом одноразового внутрішньошлункового введення щурам диклофенаку натрію в дозі 50 мг/кг. Субхронічну мелоксикам-індуковану гастропатію відтворювали шляхом внутрішньошлункового введення щурам мелоксикаму в дозі 30 мг/кг 1 раз/добу впродовж 3 днів. Субхронічну ібупрофен-індуковану гастропатію відтворювали шляхом внутрішньошлункового введення щурам в дозі 310 мг/кг 1 раз/добу впродовж 3 днів.

1.2. ПОСТАНОВИЛИ: проведена біоетична експертиза матеріалів, наданих до Комітету заявником – аспірантом Гладких Федором Володимировичем дозволяє зробити висновки про те, що описані методи дослідження на експериментальних тваринах виконані з дотриманням прав, у відповідності з вітчизняними і міжнародними біоетичними документами; зокрема, матеріалами IV Європейської Конвенції по захисту хребетних тварин, які використовуються для експериментальних і інших наукових цілей (ETS 123 (1986), законодавчими документами України по проведенню експериментів на тваринах, таким як «Загально етичні принципи експериментів на тваринах», ухвалені Першим національним конгресом з біоетики (20.09.2001), «Біоетична експертиза доклінічних та інших наукових досліджень, що виконуються на тваринах (методичні рекомендації), тощо, науково обґрунтовані і виправдані метою та темою роботи. Всі проведені експерименти з біоматеріалом вважати такими, що відповідають діючому законодавству України, вітчизняними і міжнародним біоетичним нормам.

Головуючий на засіданні,
голова Комітету, д.мед.н., проф.

підпис

Компанієць А. М.

Секретар

підпис

Пушкова Є. М.